

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Чернівецької області** щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2021 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Чернівецької області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Чернівецької області** у I кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують уповільнення скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні в наступні 12 місяців. **Водночас керівники підприємств позитивно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств.** Прогнозується послаблення інфляційних та девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** нижчими темпами: баланс відповідей – «мінус» 10.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 36.4%) (графік 1). У цілому по Україні респонденти очікують відновлення зростання обсягів виробництва товарів і послуг (баланс відповідей – 5.6%);
- **зростання цін на споживчі товари та послуги помірними темпами:** 72.7% респондентів очікують інфляцію до 7.5% (у попередньому кварталі – 60.0%), у цілому по Україні – 49.3%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **уповільнення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 54.5% респондентів (у попередньому кварталі – 80.0%), у цілому по Україні – 74.4%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 18.2% (у попередньому кварталі – 9.1%), у цілому по Україні – 12.7% (таблиця);
- **збільшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 18.2% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 18.2%) (таблиця). Обсяги реалізації продукції на зовнішньому ринку залишаться без змін: баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 50.0%). У цілому по Україні очікується зростання обсягів реалізації: баланси відповідей – 18.0% та 14.9% відповідно;
- **збільшення інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар:** баланс відповідей – 11.1% (у попередньому кварталі – 0.0%). Обсяги **видатків на виконання будівельних робіт**, за оцінками респондентів, **зменшаться:** баланс відповідей – «мінус» 10.0% (у попередньому кварталі – 0.0%). У цілому по Україні очікується зростання обсягу інвестицій: баланси відповідей –11.7% та 1.4% відповідно;
- **скорочення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 18.2%, як і в попередньому кварталі (графік 4). У цілому по Україні очікується скорочення кількості працівників нижчими темпами – «мінус» 1.9%;
- **уповільнення зростання цін як на товари/послуги, що купуються, так і на продукцію власного виробництва:** баланси відповідей – 72.7% та 54.5% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 81.8% та 72.7% відповідно) (графік 6). На подорожчання товарів/послуг власного виробництва, за оцінками респондентів, найбільше впливатимуть ціни на енергоносії та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **уповільнення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 55.6% та 72.7% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 80.0% та 90.9% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають занадто високі ціни на енергоносії та брак обігових коштів (графік 5).

Респонденти планують брати банківські кредити виключно в національній валюті. Головним стримуючим чинником залучення кредитних ресурсів респонденти називають наявність інших джерел фінансування (оцінки впливу зросли). Високо оцінено також вплив занадто високих ставок за кредитами (графік 9).

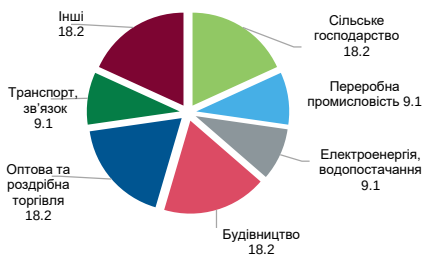
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 97.5%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

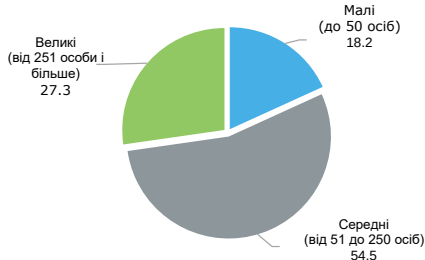
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств** поліпшився й оцінюється як **добрий:** баланс відповідей – 9.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 18.2%). У цілому по Україні оцінки фінансово-економічного стану підприємств залишаються негативними: баланс відповідей – «мінус» 0.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва** зменшився і є **нормальний:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 20.0%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів:** баланс відповідей – 30.0% (у попередньому кварталі – 10.0%).

Паспорт вибірки^{1,2}

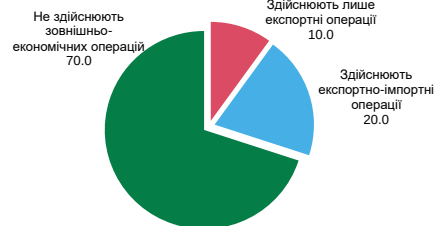
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

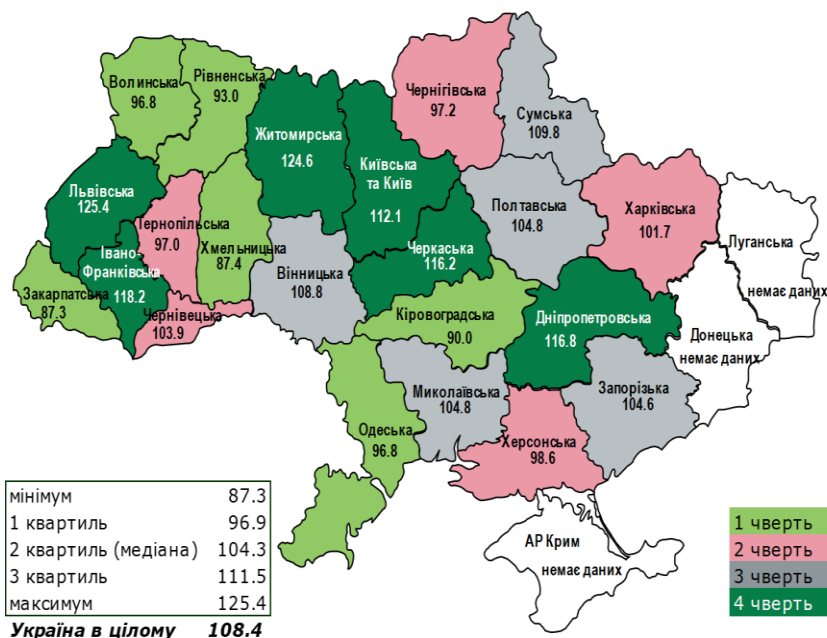

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 05–23 лютого 2021 року;
- опитано всього 11 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Чернівецької області щодо ділової активності (за складовими)

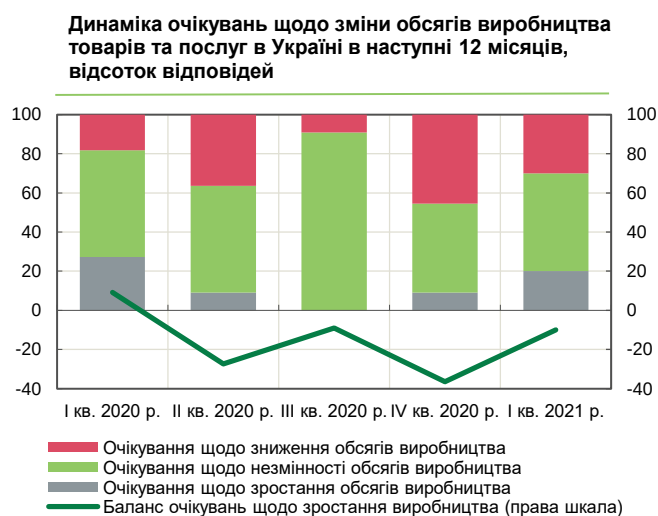
Баланси відповідей, %					
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	9.1	0.0	9.1	9.1	18.2
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	9.1	-27.3	9.1	-18.2	18.2
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	10.0	-10.0	0.0	0.0	-10.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	0.0	-20.0	-10.0	0.0	11.1
кількості працівників	-20.0	-9.1	-10.0	-18.2	-18.2

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

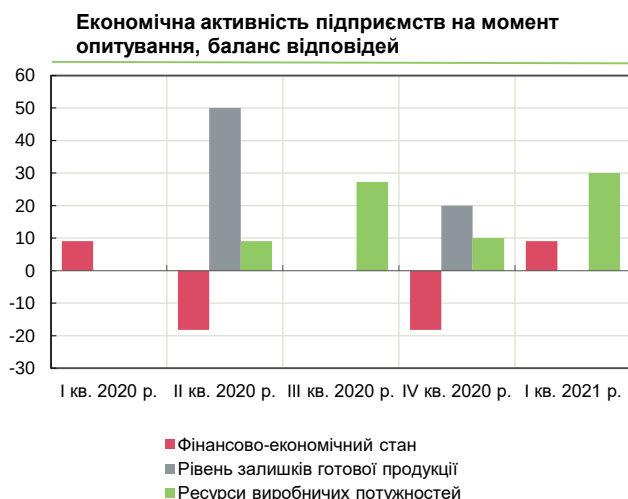
Графік 1

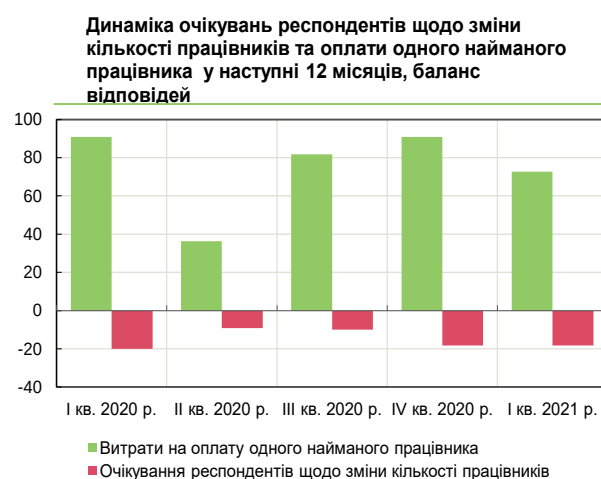
Графік 2

Графік 3

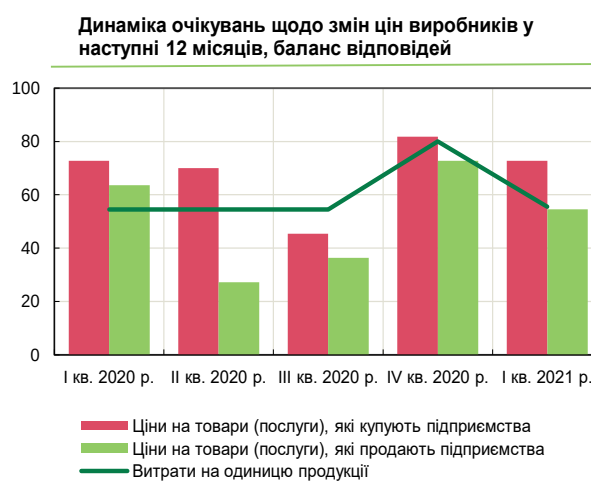
Графік 4

Графік 5

Графік 6

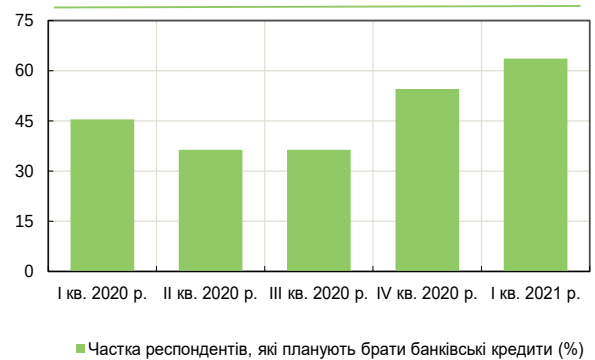
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

